

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRÓDÁLMÍ HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyíltterben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vi-sza.

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetés penzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Nyegyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér

Felölös szerkesztő:

Sámuel Andor.

Jegyzés.

Végre elcsattant az első politikai pofon. Nyomon követte a másik, mert aki adta, számolatlanul mérte le. Annak se baj aki adta annak se aki kapta. Sőt nekünk se, akikhallottuk a csattanását. Elvégre ugyanis hozzá kell magunkat ehhez a hanghoz szoktatni. Hodie mihi, cras tibi. Választunk, tehát verekedünk. Elv, az zvef. Meggyőződés, politikai hitvallás, az „haragszom rád“, tehát szavallók arra, akire nem haragszom Politika, az társadalmi torzsalkodás, és társadalmi torzsalkodás, az politika. Mert Floridor az Celesztin, és Celesztin az Floridor. Csakugyan. Szarvason. No urak, t. választópolgárok! Csülökre!! Oh milyen, oh milyen finomak vagyunk

*

Szegény, szegény Halley üstökös. Addig kurizált Vénusznak, míg megfo-

gyalkozott a farka. Ugy megfoglyalkozott, hogy most szégyenkezve sompolyog el a nem rég még rettegő, most gunykacajos föld mögött. Ugyan hát ez az a híres, félelmetes, halálra rémisztő Halley? Haha! Egy üstökös, amelyiknek nincs üstöke. Egy csóvás csillag, amelyik elvesztette a csóválóját. Ez akart henecegni, ez akart semmivé tenni minket!? Szépen heneceghet, szépen tehet semmivé bennünket. Hiszen ha volna is üstöke, farka, csóválója, akkor se ijednénk meg tőle. De nem ám, a kutyafáját! Csak jöj-jön az a május 18-iké, majd megmutaljuk, hogy nekünk nem imponál egy kócos, kósza bolygó sem. Kinevetjük, megvetjük, észre sem vesszük. — Voila: Mese az üstökösről. És egynémelyikünkről.

A magyar gazdaszövetség.

A Magyar Gazdaszövetségnek április hó 30.-án tartott közgyűlése teszi időszerűvé, hogy ezen folyton izmosodó gazdaszövetségi szervezettel foglalkozzunk. A közgyűlésnek kimagasló eseménye volt Darányi Ignác volt földmivelésügyi miniszter elnöknek megnyitó beszéde. Darányi aktív miniszter korában is sokszor felhasználta az alkalmat, hogy a szövetség elnöki székéből tegyen fontos életbevágó nyilatkozatot. Ezuttal is úgy volt. Erős logikával verte vissza azt a nevetséges vádat, hogy a drágaságnak a magas vám védelem, vagy az agrár törekvések érvényesülése lenne az oka. A drágaság szerinte is a kartellek és a közvetítő kereskedelemnek az eredménye. Érintette Darányi beszédében továbbá a parcellázás és telepítés

TÁRCA.

A kis szeplős.

Irta: Mikszáth Kálmán.

(Polytatás)

— Megparancsolta, hogy meg ne mondjam, mert titok.

— Hogy hét és nyolcz mennyi? Az csak a te ostoba fejedben titok, fiam.

— Nem azt, hanem, a mit az ameri-kánus mondott.

Kuprinyi Pál elmosolyodott ezen a szer-telen hülyeségen.

— Hát mit mondott az ameri-kánus? — kérde kacagva s az ő kacaja nyomán vi-gyorogni kezdett az egész iskola. A kis pufók arcocskák fénylettek a derűtségtől és még a

politablákon is gunyosan nevettek a tömérdek emlősállatok, a bogarak, halak, és hüllök. Mind a Szurina Ancsurkát nevelték.

De már ez mégis sok volt. Ancsurkának a halovány arca egyszerre aláfutott vérrel. Hiszen ő nem beszél bolondokat. Háborgott a kis szíve a szégyentől.

— Hát azt mondta — fortyant fel nagy elszánással — hogy a tanítóné asszonynak ő a szeretője.

— Ohó, hohó! Ejnye, te béka! Hogy mondtad te nyomorult kis béka? Az én feleségemről? Az ameri-kánus? Ilyen hazugságot! Ilyen szemtelenséget!

Szemeit elborította a vér, a lénia kiesett a kezéből és nagyot csattant a padlón, a másik kezével pedig megmarkolta az Ancsurka szösze haját és varkocsánál fogva elkezdte rázni, lóbálni, hogy annak az arca belekékült.

— Ilyet a szádon kiereszteni te kis lotyó; térdelj le! Aztán majd beszéllek a szüleid fejével is, hogy miképen nevelnek.

Eh, ostoba pletyka! gondolta aztán a tanító és hozzátartott a tanításhoz. Valaki valami nagy képtelenséget akart mondani, hát ezt gondolta ki, s ez a csacska gyermek föl-szedte. Mert az ilyesmi ragad a leányfejekbe, mint a csiriz. A számokra nincs esze, azokat nem tudja, mert azokat én tanítom, de a szerelmeskedéshez már konyit, mert azt az Isten tanítja. Ergo, az Isten a jobb mester. Bolondság volna ezért bosszankodni. Talán nem is mondta ezt Szlanka? Ámbár Szlan-kától sok kitélik. Lehet, hogy mondta, de tréfából. Ejh, a pokolba vele, az én feleségemmel ne tréfáljon, ezt nem tűröm.

Kuprinyi ur mégis csak bosszankodott és hiába próbálta kicsibe venni a dolgot és

Jacobi antinicotin szivarkahüvely elsőrangu gyártmányok.
Jacobi extra szivarkapapír

Kapható Szarvason: Sámuel Adolf könyv- és papírkereskedésében (Beliczey-ut 9. szám), valamint minden nagyobb dohánytözsdeben.

dolgot is, hangsúlyozva azt a rég ismert óhaját, hogy a parcellázásokat és telepítéseket állami ellenőrzés alá kell helyezni, végül a magyar gazdák választási szervezkedéséről beszélt, kijelentvén azt, hogy a gazdák nem akarják külön pártpolitikai töredéket alkotni, hanem csak a meglévő pártpolitikai kereteken belül törekszenek a gazda érdekek fokozottabb érvényesülésére.

Darányi miniszternek ez a beszéde is eléggé világít arra, hogy a Magyar Gazdaszövetség munkásságának mik az irányító eszméi. De még inkább megvilágítja azt az a beszámoló, amit Bernát István igazgató terjesztett elő a közgyűlésen. A szövetség legfőbb törekvését ma is a kis emberek anyagi és erkölcsi érdekének a védelme képezi. A folyton szaporodó gazdakörök és szövetkezetek révén folytatja munkáját leginkább a Gazdaszövetség, amelynek méreteit csak akkor láthatjuk egész világosan, ha beletekintünk egy-egy nagyobb szövetkezet központ évi jelentésébe. Ekkor látjuk, hogy a helyviszonyok javítása a fogyasztási és értékesítés szervezésére mi minden történt az utóbbi évek folyamán s mekkora eredménnyel dicsekedhetik már is Magyar Gazdaszövetség, amely a szövetkezeti és gazdaköri szervezkedés munkáját nemcsak, hogy kezdeményezte, de sok tekintetben ma is irányozza.

Az elmúlt év folyamán sokat foglalkozott a szövetség a homestead kérdésével is. E fontos kérdésben

teljesen körvonalazta álláspontját. Minden további lépés már most a törvényhozás feladata lesz. Figyelmet érdemel a szövetségnek a földbérlet szövetkezetek terjesztésére irányuló akciója is, nemkülönben az a mozgalom, amit a visszavándorlók letelepülésének helyes mederbe való terelése érdekében indított. A kis emberek dolgain kívül foglalkozik a szövetség a közép birtokos osztály helyzetével is amelynek alapos megvitatása céljából már a múlt év főmáni országos gyűlést akart egybehívni, sajnos, a folyton vajudó politikai helyzet elodázta ezt a fontos gyűlést.

A Magyar Gazdaszövetségnek azonban nemcsak szorosán vett gazdasági, hanem kulturális feladatai is vannak. A szövetség testéből egész serege fakadt az új, fiatal hajtásoknak amilyen például az országos Széchenyi szövetség, melynek fiatal tagjai teljesen a gazdaszövetség szellemében működnek. Ez az ifjú gárda egész seregét rendezte az elmúlt év folyamán az ismeretterjesztő és hazafias munkára serkentő gyűléseknek és előadásoknak. Ugyanigy megemlíthetjük a szövetkezeti női ligát is, amely nap-nap után több gyöngéd lelkű apostolt nevel az altruisztikus törekvéseknek. Ha hozzávesszük ehhez a szövetség közreműködésével létrejött számos népkönyvtárát s a szövetség által kiosztott tengernyi sok ismeretterjesztő könyvet, némi fogalmat alkothatunk a szövetség kulturális munkásságáról.

Divatos jelszóként hangzik ma országsszerte a nemzeti munkára való

felhívás. Éppen azoknak, akik e jelszóval legujabban kacérkodni szeretnek, ajánljuk a figyelmébe, hogy a nemzeti munkának már régóta megvan a tüzhelye a Magyar Gazdaszövetségben, amely Széchenyi István gróf Károlyi Sándor eszméit szem előtt tartva, nemes hagyományait ápolva, ugyancsak derekasan kiveszi a részét a magyar nép anyagi és erkölcsi újjászületésére irányuló munkából, a nemzeti nagyság épületének alkotó munkájára.

A mezőgazdasági értékesítés szervezése.

Minden gazdának érdeke, hogy a mezőgazdasági termények értékesítése szervezve legyen.

A gazda munkájának eredménye s jüvedelme nemcsak attól függ, hogy minél nagyobb mennyiségű és minél jobb terményt állítson elő, hanem attól is, hogy az előállított terményeket jól tudja értékesíteni. Ma az értékesítés terén szervezetlenek vagyunk. A termények értékesítésének irányításában se a termelőnk se a fogyasztónak kellő befolyása nincsen: mindkét fél ki van szolgáltatva a terményeket forgalomba hozó közvetítő kereskedőknek. Innen van aztán, hogy míg a fogyasztó drágán vásárol, addig a termelő gazda olcsó árakkal kénytelen beérni.

A termelő gazdának az üzleti szokások terén általánosan ismert tájékoztatottsága, a piaci és értékesítési viszo-

lecsendesíteni a lelkét, a betűk is az ábécés könyvekben, a számok is a táblán ingerelni kezdték. A nagy O úgy mutatkozott, mintha a pohos tisztelendő Matusek plébános ur lenne, aki így szólt a minap; „Minden asszony asszony és a katolikus vallás fősége, hatalma éppen abban nyilvánlik, hogy elég ereje volt egy asszonyt kivenni és liliommá tenni a többi közül. Kettőt már neki se sikerülne.“ A nagy I a szikár krizsnóci ispánt juttatta eszébe, aki az asszonyi test színeiről szólott tavaly a molnárék keresztelőjén, hogy azt mondja, a szeplős arcok alatt nem vér foly, hanem folyadékká vált tűz nyargal.

Oh, oh! Ki tudja? Nem, mégse lehet. Gondolata ide billent, oda billent, de annyi tény, hogy igen bántotta a dolog. Hiu ember volt és meglehet szerette is a kis szeplőst.

Nem hirt tovább tanítani.

— Menjete ki gyomlálni! — parancsolta a gyerekeknek.

Azok nagyviháncolva, egymás hátán csörtettek ki az ajtón, mint egy malaccsorda. Az összes tantárgyakból ezt a gyomlálást szerették a legjobban, mert eközben kitépedhetnek a tanítóné hagymáit és sárgarépaikat, hogy jóízűen felfalatozzák.

A tanító bement a lakására, ahol éppen vasalt a tanítóné valami dalfélét dudorászva.

— Mária — szólt a tanító szomorúan és a hangja el volt fátyolozva — egy gyermeklányka rossz hirt hozott.

A tanítóné végighuzta a füstölgő vasat a nedves vásznak; valami szisszent. Talán ő, talán a vászon. De inkább a vászon szokott úgy szisszenni.

— Rossz hirt? — kérde szeliden és figyelmesen nézte a vasaló mozgását.

— A Szlanka azt híreszteli rólad . . .

— Rólam? — és a csodálkozó szeméit, melyekben a mennyei tisztaság fénylett, urára emelte.

— Igen — folytatta e szüzsies tekintet erejétől meggyőződve, majdnem félénken — hogy olyasformát mondott volna, mintha a szeretője lennél.

Az asszonyka ajkain egy fájó mosoly jelent meg, és megcsóválta a fejét:

— Ugyan Pál, ugyan Pál!

Aztán egyszerre megteltek a szeméi könnyel.

Ne sirj, Mária. Hiszen nem igaz. Ne sirj fiam, hiszen tudom, hogy nem igaz. És hercegnőket, grófnőket is érnek efféle kelle-

metlen pletykák; ezért még nem kell a világnak felfordulnia, érted-e? — hanem a becsület . . . erről van csak szó. A faluban már is beszélnek. Bizonyosan beszélnek és én a föld alá sülyedek, ha gondolom hogy rólad rosszat hisznek. Meglehet, hibás a Szlanka, meglehet, nem hibás és csak valami vénasszonyi nyelv jött mozgásba; de ha ő a hibás . . .

— Mit szándékozol tenni, ha ő a hibás? — kérde az asszony egy felvillanó tekintettel.

— Kitiltom a házamból.

— Az nem elég — felelte a tanítóné — be fogom őt perelni becsületsértésért.

S olyan nyugodtan mondta ezt, olyan szeliden és mégis főségesen, hogy csak egy fehér galamb lehet ilyen epe nélkül való.

— Tudd meg a részleteket estig, Pál, és ha úgy áll a dolog — tette hozzá szilárdan — holnap reggel bemegyek a városba a fiskálishoz.

Kuprinyi hazabocsátotta a gyerekeket, és aztán nyakába vette a falut azzal a szándékkal, hogy mint egy detektív, kerülő uton, fúrfanggal kiszimatolja az igazat. Elment a malomba és a kovácsműhelybe: ezek a tót

nyok ismeretlensége mind olyan tényezők, melyekkel a termelőt igen sokszor előnytelen eladárra lehet bírni. Legnagyobb ereje azonban a közvetítő kereskedőnek abban van, hogy a gazdák között állandó a pénzükség s előlegek adásával kivált a kisgazdákat könnyen ráveszi arra, hogy terményeiket a hitelnyújtó kereskedőnek olcsó áron adják el. Ez az állandó hitelszükséglet a szülőoka annak a terményuzsorának, melynek súlya alatt kivált a kisgazdaközönség országszerte szynylódik.

Midőn tehát a mezőgazdasági termények értékesítésének szervezéséről beszél az agrárprogram, akkor két feladatot akar megoldani.

Egyik az, hogy a termelőt a fogyasztóval, minél kevesebb közvetítő igénybevételével, minél közelebbi összeköttetésbe hozzuk. A másik feladat pedig az, hogy a termények értékesítését kapcsolatba kell hozni a gazda hiteligenyének kielégítésével. Ez a feladat úgy oldható meg, ha értékesítő szervezetet létesítünk, mely a gazdák kész terményeire és meglevő felszerelésére előleget ad. Az értékesítésnek ilyen módon való szervezését szövetkezeli közraktárak útján érhetjük el. A falusi közraktárak a gazdák terményeit beraktározzák s azokra az érték bizonyos százalékáig előleget adnak.

A falusi közraktár építését, üzemük vitelét irányítani, felügyelet alatt tartani és a szükséges hitelt ellátni egy erős központi intézet van hivatva. Ennek a központnak feladata volna az anyagi eszközökön való gondoskodáson kívül,

az értékesítés lebonyolítása, ártudósítások közlése a falusi közraktárakkal, hazai és külföldi piacok felkeresése, a katonaság ellátása, sőt még a termelés irányítása is.

Hogy ez a központ feladatának megfelelhessen, olyan nagy tőkével kell rendeznie, melyet a gazdatársadalom ez idő szerint saját erejéből előteremteni nem képes. De hiszen a külföld sokkalta hatalmasabb államaiban, így Németországban, Angliában és Franciaországban is a gazdatársadalom hasonló szervezetei mindenütt állami támogatást élveznek. Nagymértékben élvezik az állami támogatást a szomszéd Ausztria gazdái, kik a termények és állatok értékesítésének szervezésére törvényes alapon 9 éven át évi 6 millió koronát kapnak. Az osztrák gazdáknak tehát összesen 56 millió korona áll rendelkezésükre míg mi, kik teljesen ugyanazon viszonyok között küzdünk a vámtérületen belül, teljesen szervezetlenül állunk a versennyel szemben és a saját erőnkre vagyunk utalva.

Ha tehát az értékesítés szervezésére már idáig is elkerülhetetlen szükség volt, úgy most az osztrák intézkedés után egyenesen létkérdés a magyar gazdákra nézve, hogy a kormány támogatásukra siessen. Mert immár az osztrák gazdák velünk szemben óriási előnyhöz jutottak és ha mi nem dolgozunk hasonló hatalmas eszközökkel, ha nem szervezzük az értékesítést úgy mint ők teszik, kétségtelenül be fog következni az, hogy az államilag tá-

mogatott osztrák gazdák saját piacunkon vernek le bennünket.

Ennek a biztos vereségnek nem szabad a magyar mezőgazdaságot érni. Ezért követeljük, hogy a kormány legalább is olyan mértékben támogassa a magyar mezőgazdaságot, mint Ausztria tette és az értékesítés szervezésének céljaira 9 éven át legalább 6 millió korona segítséget adjon. Csakis ilyen támogatással tudjuk az előttünk álló szervezkedési feladatokat megoldani és csakis így birunk helytállani a versenyben. Mert nemcsak katonai téren, de a gazdasági versenyben is feltétlenül veszteséget szenved az, ki gyengébb fegyverekkel harcol.

Évi hat millió korona felhasználásával hatalmas lendület adhatunk az értékesítésnek mert, úgy az állatértékesítő, mint a termények értékesítésének szervezésére alkalmas szövetkezeti központot megteremthetnénk s ezen a réven közvetlenül összeköttetésbe hozzánk a termelők a fogyasztó a falut a várossal; szolgálhatnánk a termelő gazdák hiteligenyét, irányíthatnánk és többoldalúvá tehetnénk a termelést, a fogyasztást pedig olcsóbbítanánk és fokoznánk. Így szervezetten az idegen államok élelmi cikkei és állati termékei ellen is sikerrel felvehetnénk a harcot és elérhetnénk azt, hogy amit a hazai fogyasztás követel, azt amit a magyar föld termelne, magyar ész, magyar kéz állítaná elő.

Nincs olyan nagy áldozat, melylyel ez a várható eredmény fel nem

falvak kaszinói. A öröltező asszonyok és a lovat patkoltató gazdák mindent tudnak és mindent összehordanak, mert sok üres idejük van. Az amerikai éppen nem volt otthon, már napok óta. Egy csomó pénzt hozott az újvilágból s egy telek földet vévén, eltérőleg az itteni parasztoktól, gyógyfüveket természet a földjein, amiért az első évben ugyancsak nevettek, ősz felé aztán elszállította a termését külső országokba és nagy rakás pénzt hozott vissza érte s akkor már ő nevette a parasztokat. Ez idő szerint éppen oda járt az idejű termésével, úgy, hogy szabadabban nyilatkozhattak meg az emberek. A mester beszélt a kis Szurina Ancsurka anyjával, benézett a szép özvegy Mokry Borbálához, az amerikai bevallott kedveséhez, hogy szépszerivel megszólaltassa; ha van valami a felforgó dologban, az ugyan kitalálja; kifaggatta a komát, a molnárt, aki így szólt:

— Ugyan ne bolondozz, Pál. Hát mit akarsz? Az asszony becsületét keresed? Hát meg lehet valamit találni, amit nem lehet megfogni, ami csak üres levegő, vagy a levegőnél is semmibb. Keresd meg hát a ehelletedet, ami elröppent ha olyan ügyes

vagy. Egy elveszett horjut érdemes keresni, mert azt megtalálhatod, azt megtudják mondani, hogy merre ment, hol lehet és vissza lehet vinni a jászolhoz. De mit akarsz egy asszony becsületével? Ne légy hát számár.

Kuprinyi a kocsmában is megfordult, nyomozott, fürkészett és későn éjjel ment haza. Az asszony már aludt, hófehér párnák közt, koble csöndesen pihegett és ahol a dunyha félrecsuszott, kikandikált a lába egész térdig. A lába kicsiny volt és formás, mint egy leányké.

A tanító lecsapta izzadt fejéről a kalapot és az ágyhoz lépett:

— Alszol, Mária?

Nem kapott feleletet.

Gyöngéden megsimogatta az alvó fejét, mire az fölébredt és rátekintett álmosan, de mégis mosolyogva.

— Tudod-e, mi az ujság? — kérdé a férj.

— Nem tudom — felelte az asszonyka.

— Holnap a városba mégysz.

— Igen? — szólt halkán, egy kicsit tündövedve, mintha az emlékezetét próbálná összeszedni. — Hát mégis? — motyogta lassan szomorúan.

— Már a kocsit is megfogadtam.

— Jó — felelte nyugodtan, a másik oldalára fordulva.

S néhány perc múlva már hallani lehetett csendes, szabályos szuszogását. Így csak a pólás csecsemők alusznak, akiknek a lába még nem érintette a földi sarat.

Másnap a városba ment Kuprinyiné, s amint kiszivárgott útjának célja, a gyerekek is széthordták a tegnapi iskola-jelenet hírét, lön nagy hullámvás, mozgás. Régen volt ilyen szenzáció Blobocon. Az asszonyok átbeszélgettek egymással a kerítéseken, a házak előtti kis kertekből, hol egy-egy mályvarózsa nyílik a hõrihorgas napraforgó mellett, melynek a magját olajkészítésre használják. A kutaknál, a mészárszékben (mert a lóherésben felfújódott a Malinákék tehene s annak a földi maradványait árulják ki leszállított áron) mindenütt sok szó esett a rendkívüli eseményről. Egyik a másiknak adta át a nagy ujságot:

— A mesterné beperelte Szlanka Gyurit!

— Nem szép tőle, hogy ilyenekkel dicsekszik.

(Folyt. köv.)

érne Minden fillérnyi jól alkalmazott befektetés valóban a nemzet hasznává válná, az ország véérébe meenne át.

H I R E K.

— **Hivatali előléptetés.** A pénzügyminiszter Jánosi József szarvasi adóhivataliellenőrta IX. fizetési osztályba osztályu ellenőrnek nevezte ki.

— **Nyugdíjazott jegyző.** A békésmegyei jegyzői egyesület nyugdíjválasztmánya hétfőn délután ülést tartott Gyulán, amely alkalommal Baross István kondorosi jegyzőt 19 évi szolgálata után nyugdíjazta 1160 korona évi nyugdíjjal.

— **A szarvasi állami** polgári és elemi leányiskola előadását a kedvezőtlen idő miatt május hó 7-éről május hó 10-ére halasztotta a rendezőség.

— **Tornaverseny.** Mult számban megírtuk, hogy a Csabai ev. Rudolf-főgimn. az iskola év végén nagyszabású tornaversenyt rendez, melyre meghívja a szarvasi főgimnáziumot is. A tanári kar a tornaverseny elkészítésére külön bizottságot küldött ki, amely a napokban nagyjában már előkészült a verseny programjával is. E szerint a verseny 4-én d. u. és 5-én d. e. és d. u. folya le, a főverseny 5-én délutánra esnek. A versenybíró-ság tagjául a főgimnázium számosakat óhajt megnyerni a megye s Csabaváros vezető egyéniségei közül. A helye a csabai vásártér, hol ez alkalommal tribünöket is fognak föllálatani. A verseny részletes programját és szabályait e napokban fogja szétküldeni Achim Károly tornatanár, a versenynek ez a lelkes megpendítője s vezetője. A verseny iránt a vármegye minden részében nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Hangverseny.** A Tanítóképző intézet önképzőköre szerdán este fényesen sikerült hangversenyt rendezett az Árpád nagy termében. A hangverseny fénypontját a zenei részék nyújtották, amiért Lévius Ernő tanárt a zenei részék kitűnő betanítóját ovációkkal halmozták el. Ugyancsak kitűntette magát az ő vezetése mellett az énekkar is precíz előadásával. Zajos hatást keltettek a szavallatok is. A közönség meleg elismeréssel gratulált Horváth Olivér tan. kép. tanárnak a hangverseny nagyszerű megrendezéséért. A hangversenyt reggelig tartó tánc követte.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Békésvármegye közigazgatási bizottsága e hónap 11-én, szerdán tartja rendes havi ülést.

— **A „Szarvasi Leányegyesület”** május 1-iki tényszerű sikerült előadó gyűlésén Tabajdy József. a „Szerelem” címén tartott szellemes és élvezetes felolvasást. Ezt követőleg Sipos Renée szavallta el helyes interpretálásal a „Mese” c. melodramát, melyet Sámuel Ellus kísért finom dinamikájú zongora játékkal. Szép sikerre volt Kovácsik Jolánnak is ki úgyesszen mondott el egy pár apró verset. Dr. Faragó Mórné stílusos és finom éneke méltán megérdemelte a zúgó tapsokat, melyhez Micsinay Gizella szolgáltatta az értelmes frazirozású zongorajátékot. Az utolsó szám Simon Irma kedvesen elszavallt magánjelenete volt.

— **Gyűlés.** Mint lapunk legutóbbi számában már jeleztük, a szarvasi járás községi kezelő személyzete e hó 1-én vasárnap délután a városházán gyűlt össze, hogy anyagi helyzetének javítása módzatait megvitathassa, illetve megalakítsa a segédzők és községi alkalmazottak országos egyesületének szarvasi járási fiókját. Több mint 40-en gyűtek össze ez alkalommal. Jellemző, hogy az érdeklődés nem csak a tulajdonképeni kezelő személyzetben igen nagy, de igen erős a rendezőségben is, amely szintén a kezelő személyzet küzdelmétől várja a saját boldogulását is. Elnököknek megválasztották Marcsek István szarvasi városi számlisztel, ügyvezető elnököknek Jandó Pál bszentandrásai anyakönyvezető, jegyzőnek Petricz Zoltán szarvasi adó-tiszt, alelnököknek Mold Bélát és pénztárnoknak Halász Iguác bszentandrásai közs. irnokot Azonkívül választottak két számvizsgálót is. Tiszteleggett az új egyesület Dr Wieland Sándor főszolgabirónál, akit felkért arra, hogy a vármegyénél szószólója legyen. A főszolgabiróígerte a kérelem teljesítését és erkölcsi támogatását is megígerte.

— **Alkohol.** Wiczián István, a közismert Wicziánt e hó 4-én halva lelték az utca kövezetén. Megölte az alkohol.

— **A szarvasi „Magyar Védőegyesület”** május hó 5-én a tanítóképzőben Haviár Daniné elnöklésével rendes közgyűlést tartotta. A jegyzőkönyv felolvasása után tudomásul vette a közgyűlés hogy a Kollár Lajos ellenőr által szerzett kosárfonó tanfolyamon 25 embert képeztek ki a gazdasági

kosarak készítésében s hogy a község a szorgalmasabb tanulók között ingyen tűzvesztőt osztatott ki. Éppen úgy elfogadta azt a jelentést is, mely az egyesület által fentartott művirágkészítő tanfolyam és a nem rég létesített házi iparral foglalkozott. A tanfolyamon 80 tanulót képeztek ki Faragó Mórné vezetése mellett a kik közül a művirágkészítést mint házi ipart, sokan állandóan folytatják. Bár a művirág készítő házi ipar a kezdet nehézségeivel küzd még, nu kadijakban már eddig is 400 koronát fizetett ki az egyesület, melynek sikerült a készitendő művirágoknak állandó piacot teremteni. A litkár évi jelentésének meghallgatása után Bugyis Andorné pénztáros a zárszámadást és az idej költségeloirányzatot terjesztette elő, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Aztán a Papszász Gyula halálával megüresedett jegyzői állásra Margócsi Gyulát választották, majd kiegészítették a választmányt 8 új taggal.

— **Öngyilkos munkás.** Arnczky János 41 éves szarvasi munkásember az Erzsébet ligetben egy jegenyefára felakasztotta magát Szomorú tettének oka ismeretlen.

— **Jutalom a népoktatás sikeres tanításáért.** A vármegye köznevelődési bizottsága, szombaton április 30-án határozott a fölött, hogy ez évben a magyar nyelv sikeres tanításáért kiket kíván jutalmazni?! Őt helyen fog e v. gett kiszállni a bizottság és pedig: Szarvason: Lászlófi Rózsi kisdudóvönöt fogja megjutalmazni. Szeghalmon: Szeghami Gyula, ev. ref. tanítót, Csabán: Uhrin Károly, evangélikus tanítót, a csabai Fővényes pusztán: Lajkó Vilmos tanítót, Tótkomlóson: Nádor Adolfot

— **Rendőrök a bálban.** A mult év. október 17-én nagy táncmulatságot rendezett a békésszentandrásai olvasó egyesület. Erről a bálról természetesen nem maradhatott el a szentandrás leányok egyik kedvence Csik János sem. Csik János a sűrűvérű legények közé tartozik, amellet nem veti meg az boroskát sem. Ott is borral enyhítette a tánc okozta fáradalmakat, úgyhogy éjfél felé olyanformán viselkedett, mint ha meg akarta volna mutatni, hogy ki a legény a bálban? Kurjongatott, lármázott, civakodott és szidta azokat, akik csitítani akarták. Vallósággal boirányköve lett a mulatságnak. A rendezők, hogy a bál sikerét biztosítsák, előhivatták Hamra József és Fazekas Ferenc rendőröket, akik erélyesen távozásra szó-

Itt voltak fel Csik Jánost. De bizony nem ment az, hanem még neki állott feljebb. Logdosta, több ízben mellbe vágta, egyszóval mindenképpen inzultálta a rendőröket. Végre ezek is megsokalták a dolgot; karonfogták Csik Jánost és és' úgy akarták kiveze ni a teremből. Ez azonban nem ment ám könnyen, mert összeröföntek a Csik cimborái: Szabó János, Henzel Imre, és G. Molnár János. Körülfogták a két rendőrt és fenyegették:

— El ne merjétek venni Janit, mert kutya issza meg a véreket!

A rendőrök végre is kénytelenek voltak eltávozni, de feljelentésük folytán a társaság a gyulai törvényszék elé került, mely hétfőn hatóság elleni erőszak vétsége miatt Csik Jánost 7 napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre, három pajtását pedig 3—3 napi fogházra ítélte. Valamennyien megnyugodtak az ítéletben s így az jogerőre emelkedett.

— **Kereskedők, hivatalnokok, munkások** és mindazoknak, kik napestig zárt helyiségben foglalkozkodnak, nem kell okvetlen véikerinyési zavarokban szenvedniök, mert azt könnyen elkerülhetik a természetes **Ferencz József**- keserűviz cé szerű használata által. A kura nagyon olcsó és egyszerű, kétszer az évben akármely évszakban három héten keresztül reggelizés előtt fé pohár valódi „Ferencz József”-keserűvizet iszunk a nélkül, hogy randes étm duokon bármit is kellene változtatnunk. E megbízható gyógyviznek k egv háznál sem szabad háányoznia.

— **Lopás.** Özv. Kiss M. hályné nyitva hagyott lakásáról f. hó 6-án éjjel ismeretlen tettes 214 korona készpénzt ellopott. A tettest nyomozza a rendőrség.

— **Iparos tanoncokért.** Egyik előző számunkban jeleztük volt, hogy a helybeli iparos tanonciskola tantesülete a tanoncok tanulmányi alapjára táncsal egybekötött jótékonycélu előadást rendez. Az előadásra serényen folynak az előkészületek, s amint az egybeállított műsorból látjuk, a résztvő közönségnek kedélyes és élvezetes estét szerez a rendezőség. Műsoron lesz: egy vigjáték, egy operette, egy álomkép a magyar iparfejlődéséről melyben az összes helybeli iparok lesznek jelképezve tiszta műhelyi öltözetben, ötven tagból álló vegyeskar dalai, egy előkép, melyben az ipar istennője megáldja az iparosokat.

— **Rendkívüli közgyűlés a vármegyénél.** Békésvármegye törvényhatósági bizottsága, május hó 30-iki tavaszi rendes közgyűlését meg-

előzőleg, 14-én vagy 16-án rendkívüli közgyűlésre fog összejönni. E rendkívüli közgyűlés kapcsolatban áll a politikai viszonyokkal. Addig ugyanis nyilvánosságra kerül az a királyi levél mely az új országgyűlést fogja összehívni, amely tehát természetesen meg fogja határozni azt is hogy mikor lesznek a választások. Az ilyen királyi meghívó leveleket a törvény értelmében mindjárt megjelenésük után ki kell hirdetni a törvényhatósági bizottsági tagok előtt. Ezért lesz szükség a rendkívüli közgyűlésre, amelynek egyébként a királyi levél meghirdetésén kívül is lesz még vagy 60—70 tárgya, amelyeket sürgős természetük-nél fogva nem lehet a rendes közgyűlésig halasztani.

— **Szarvason** órák és ékszer-ek legolcsóbban beszerezhetők ÖZV. LESZICH KÁLMÁNNÉ óra és ékszerész üzletében (Réthy-téle ház) a főgimnázium közelében. Nagy raktár mindennemű órákban és ékszerekben. Javítások pontosan és telkiismeretesen eszközöltetnek. 5—

— **Az utkaparok drágasági pótléka.** A törvényhatósági bizottság legutóbbi közgyűlésén a oknak az utkaparóknak, akik természetbeni lakással nem rendelkeznek: 50—50 korona drágasági pótlékot szavazott meg. Összesen 47 utkaparó részesült a jótéteményben. A kereskedelmi miniszter most a törvényhatóságnak ezt a határozatát jóváhagyta.

— **Műhimző tanfolyam.** A Si ger Co varrógép részvénytársaság tanfolyama szép eredménnyel ma véget ért. A tanítványok által készített munkák egy része a Silberstem Fülöp ur hivatalában vannak kitéve. A cz g helyi képviselője: Gróf Géza lakik II. ker. gróf Csáky Albin u. 69. szám.

— **Akadémiai pálya korszak.** Dr. Nuszbek Sándor gyulai törvényszéki jegyző, a m. tud. Akadémián „Sámson” című költői elbeszéléseivel 100 arany pályadíjat nyert.

— **Természetes jég.** A községi jéggyár felépítéséig előálló nagy jég-szükségletet elégíti ki a Grünwald cég által a Tátrából rendelt természetes jég, mely minden reggel 5-től 6 óráig nevezett cég üzlethelyiségében kapható.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség központi választmánya az 1899. évi XV. t.-cz. 145. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy az országgyűlési képviselő-választók névjegyzékének kiigazítására vonatkozó munkálatait folyó évi március hó 2-án megkezdte.

Az ideiglenes névjegyzék és kihagyottak névjegyzéke folyó évi május 5-től 25-ig lesz a városháza tanácstermében közszemlére kitéve.

A névjegyzék ellen az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 44. §-a értelmében felszólalni és ezen felszólalás ellen észrevételt tenni lehet. A felszólalások folyó évi május hó 5-től 15-ig adhatók be, az észrevételek pedig május hó 16-tól 25-ig fogadtatnak el. A felszólalások és észrevételek a központi választmányhoz in ézendők s a községi előjárásnál nyújtandók be.

A központi választmány a felszólalások és észrevételek felett július hó 1-től 20-ig határoz. E határozatok július 20-tól 30-ig a városháza tanácstermében közszemlére kitétetnek s illetve az 1899. évi XV. t.-cz. 148. §-ának a. b. c. pontjai esetében az érdekelteknek kézbesítetnek. A reggeli 8 órától déli 12 óráig kö szemlére kitétt névjegyzék és felszólalások az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 43. §-a értelmében dé utáni 2 órától 6 óráig mindenki által lemísolhatók.

Azok, akiknek felszólalása vagy észrevétele felett a választmány határozatot hozott, annak közszemlére történt kitételét követő 10 nap alatt, azok pedig, akiknek a határozat kézbesítetett, a kézbesítéstől számított 10 nap alatt a kir. Curiahoz felebbezés-eléhetnek, mely a központi választmány elnökénél nyújtandó be.

Kelt Szarvason, 1910. évi április hó 22-én.

dr. Dancs Szilárd s.k. Kovács János s.k. jegyző. elnök.

GYOPÁROS fürdő megnyitás.

Orosháza község tulajdonát képező Gyopárosi gyógyfürdő május hó 15-én megnyitatik. Kiváló gyógyhatású: csuzos bántalmaknál, bőrbetegségeknél, görvélykőrnél, görvélyes mirigydagana-toknál, hörnyakhártya és csontfékélyek-nél, izületi vastagodásoknál, kiselb foku izületi zsugorodásoknál, angolkőrnél, női bajoknál. Női és férfi masszozás, hideg zuhany és meleg kádfürdő be-rendezéssel.

A fürdő Orosházától kocsin félóra-vasuti állomás helyben az Orosháza—szentes—csongrádi—félegyháza—bpesti vonalon. Fürdő orvos helyben. Községi olcsó és kitünő szálloda és vendéglő, nagy kiterjedésű park és zenével.

Előjáróság.

Használjon Nagysád Földes-féle Margit-crémet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A **Földes-féle Margit-réme** a fő-rangu hölgyeknek is kedvence szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a **Földes-féle Margit-Crémet** utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A **Földes-féle Margit-Créme** ártalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű **tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, miteszert, májfoltot, ráncokat** stb. **gyorsan és biztosan eltávolít.** Nemesak az arc-bőr, hanem a **nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére** is legalkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona minden gyógyszertárban és drogériában.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész **Arad.**

Kapható Szarvason: 4-7

Miklós Pál, Bugyis Andor, és

Csábrády János gyógyszertárakban,

Szarvas nagyközség előjárósága.

5175—1910. ikt. sz.

Pályázati hirdetmény.

Szarvas község előjárósága a község képviselőtestülete által a honvédelmi iskolánál létesített s a f. tanév végével megüresedő egy alapítványi hely betöltése iránt pályázatot hirdet.

Feltételek:

1. A pályázó magyar állampolgársága: igazolandó Szarvas község előjárósága által kiállított községi illetőségi bizonyítvánnyal.

2. A pályázó testi alkalmassága a katonai nevelésre: igazolandó valamely honvéd, vagy közös hadseregbeli tényleges állománybeli orvos által szabályszerűen kiállított orvosi véleménynyel; a beoltás pedig — amennyiben azt az orvosi vélemény nem igazolná — külön himlő oltási bizonyítvánnyal.

3. A megkívánt előismeretek: valamely közepiskola (gimnázium, reál iskola, polgári iskola) négy alsó

osztályának legalább „elégseges“ eredménnyel történt elvégzése.

Ezen előismeretek igazolandók az elmúlt iskolai év végbizonyítványával és a folyó iskolai év félévi iskolai értesítőjével, továbbá legalább „elégseges“ eredménnyel letett felvételi vizsga által.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet: igazolandó erkölcsi bizonyítvánnyal, azonban csak akkor, ha az iskolai bizonyítványban a kifogástalan erkölcsi magaviseletre vonatkozó adat nem foglaltatik, vagy ha a belépés nem közvetlenül, valamely nyilvános iskolából történne.

5. A betöltött legkisebb és a túl nem haladott legmagasabb életkor, vagyis az elért 14-ik és a túl nem haladott 16 ik életév, amely megállapított

életkor a felvételi év szeptember 1-ére vonatkozik.

Ezen életkor keresztlevéllel, vagy születési bizonyítvánnyal igazolandó.

6. Szarvas község képviselőtestülete által 19—98. kgy. szám alatt kiadott, s felőbb hatóságilag is jóváhagyott alapító oklevél 3 §-a szerint az alapítvány élvezetében kizárólag Szarvas községi illetőségű ifjak részülhetnek.

A kellőleg felszerelt pályázati kérvények Szarvas község képviselőtestületéhez címezve 1910. évi július hó 10-ik napjának délelőtti 11 órájáig adandó be a község főjegyzőjéhez.

Kelt Szarvason, 1910. évi május hó 29 én.

Az előjáróság nevében:

Kollár Lajos, s. k. Kovács János, s. k.
főjegyző. bíró.

A legjobb fém-tisztítószer

Fogyasztás évente
60 millió doboz.

Mindenütt kapható.

Globus

fém-tisztítószer

Fritz Schulz jun. K. T. Austria a. G.
Arany érem 1900 Párisi Grand Prix 1904 St. Louis

Ház eladás.

I. ker. Gróf Andrássy utca 155 számú ház örök áron eladó. Értekezni a tulajdonosnál.

— **Rendkívül** életrevaló, kipróbált, modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapesten VIII. Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fenálló Magyar Otthon penzióban. Évek óta általánosan kedvelt, pompásan bevált családi szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorozott külön bejárata szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, akik rövidebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban ugyanolyan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásuaknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációs, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! 5—10

Villamos világítás! Tükrös szekrények!

BŐRSZENY

okomára és hasonló bőrbajokra, nevezetesen ha nedvesedő helyeket vagy károsodást idéznek elő, nagyon hat. **Zucker-féle szabad. gyógyszappan**, amár ezen bajoktól minden körülmények között az orvos tanácsát ki kell kérni. Azon soksz. tapasztalatból, melyet az orvosok és betegek egész serege szerzett, me. állapítható, hogy a **Zucker-féle szabad. gyógyszappan** a legtöbb esetben azonnal enyhíti a viszketésgéget, ha a vastag krémszerű hab — a használati utasítás szerint alkalmazva — a moskodás után e. y ideig a megfelelő helyen marad. Ettől függ ugyanis, hogy a haj által elfajzott és elhalt bőrrészek kék letuljanak és ezzel az erős viszketésgéget okozó bőriringer elnyúljon, a bőr megújulását előmozdítassék és a **Zucker-féle szabad. gyógyszappant** hosszabb ideig használunk, természetesen hamarosan lehámlik a bőr legfelső rétege és egy új, egészséges, gyenge bőr keletkezik utána. Ezt a készítményt egy kiválóan jó és enyhítő, de nem túlságosan zsír zó krémnel ha szab. ideig kenel, míg különleges kezelésre többé nincs szükség. Erre legalkalmasabb a **Zucker-kréme**.

Rendeléséknél figyeljünk a következő különbségekre:

Zucker szab. 35%-os gyógyszappanját a leghatásosabb és a legnagyobb. Egy darab ára 2.50 kor.

Zucker szab. 15%-os gyógyszappanjának hatása és mennyisége valánivel gyöngébb. Darabja 1 kor.

Ehhez való a **Zucker-kréme** (nem zsírozó), valamennyi bőrkrem gyöngye. Egy tubus ára 2.50 kor., kis tubus 1.25 kor.

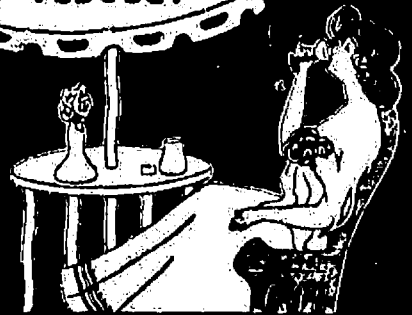
Minden gyógyszertárban, drogériában, illatszerekkereskedésben stb. kapható. Figyeljünk azonban a kizárólag általunk használt eredeti csomagolásra és ne engedjük rábeszélésnek, hogy értéktelen szappamokat sózzanak nyakunkba.

A **Zucker szabad. gyógyszappant** és a **Zucker-krémet** nem pótolja semmi.

Kapható:

Mezőtúron: Göllner Hugó gyógyszer-tárában.

VÉDJEJY

ZSEBHEN
HORDHATÓ

LEGOLCSÓBB

KRISTÁLYLIMONÁDÉ ÉS LEGJOBB
LIMONÁDÉ

Poralakban előállított limonádé.

Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal, zsebhen kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlatokon kitűnő szolgálatot tesz. Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad.

Készíti: KERTÉSZ ERNŐ gyógyszerész kristálylimonádé Szabadkán.
gyára

5—25 Kapható: **Pletenik Józsefné** urnőnél Szarvason.

Rendelés szerűen

készült

felöltők

40 koronától,

angol saccoöltönyök

50 koronától kezdve kaphatók

DEUTSCH F. KÁROLY

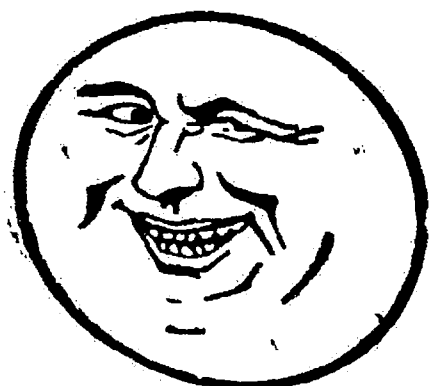
ES TÁRSA

Budapest, IV., Ferencziék-tere 2. szám.

3-52

Művelt és okos ember nagy súlyt helyez a fogápolásra. mert annak elhanyagolása nemcsak szépség hiba hanem egyben undorító szagot ad a leheletnek. Szakorvosok egyöntetű véleménye szerint a beteg fog további romlását megakasztja, a száj üreget szagtala

mitja s a fogakat gyönyörtűen fehériti a Sztraka-féle Menthol fogszappan. Kapható gyógyszerárakban 1 korért. 3 darabot bérmentve küld 3 korért 5-4 Sztraka gyógyszerész Mohol.

Kapható Szarvason: (Medvoczky utóda) Miklós Pál, Bugyis Andor és Csábrády János gyógyszerárakban.

„ROPS 1910“

a jelenkor

legszebb, legtartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tüzhelye.

Ha feldül, elalszik! A szesz ki nem folyhat!

ÁRA 4 KORONA.

5-5

Kapható:

Kovácsik Károly

fűszer kereskedésében

Árpád szálló SZARVAS Árpád szálló.

Húszár Á.

lakás, butorozott szoba, üzlethelyiség, fővárosi és vidéki ingatlan vétel-eladási és hirdetési irodája, **Budapest, Zrínyi-utca 1. Gresham palota.** Külön osztály ingatlan, birtok, fővárosi házak vételére, eladására, cserére. Ezenkívül mindennemű ügyben 5 kor. előleges beküldése mellett utbaigazítást, felvilágosítást ad. E célra külön információs osztálya van. **Válaszbélyeg.** Legmegbízhatóbb vállalat. Első rangú ajánlatok.

Uj Uj Uj
ékszer üzlet.

Órák, ékszerek, ezüstneműek
kinaczüst dísz tárgyak,
beszerezhetők

SZÉKELY MÓR

órás és ékszerész üzletében
(Árpád bazár).

2-3

